

ὀνομαστὸν ἐς Δήραν εἶδος· κολοιῶν καὶ κορωνῶν ἀγέλαι, συγκατοίκων ἀνδρώποισ ἀεὶ ἐν ταῖς πόλεσι· πελικάνες πελώρια ράμφη ἔχοντες, καὶ τὰ λοιπά.

Ι Χ Θ Ὑ ς.

Ιχθυς χορηγεῖ ὁ παραρρέων Ιστρος, καὶ οἱ ἕτεροι ποταμοὶ καὶ αἱ ἰστρολίμναι, πληθὺς ἀπίθανον, ὥστε καὶ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἀπὸ τούτων τὸν βίον ποριζομένους. Ἀλίσκονται γοῦν ἐν τῷ Ιστρῷ πολλαὶ μοροῦναι, ἃς οἱ παλαιοὶ ἀντακαίους ὠνόμαζον, καὶ τὰ ταρίχη τούτων ὀνομαστά ἦσαν ἐν τοῖς παραμεσογειοῖς. Τούτων ἀλιεῦονται τινὲς καὶ ἐν τῷ Τύρῳ, μέχρι τοῦ Ἐασκόβου κωμαγοράς ἐν τῷ ὑπονομῳ τῆς Σορόκης· ἀλιεῦονται δ' ἔτι πολλαὶ τούτων ἐν ταῖς ἐν ἀριστερᾷ τοῦ βορειοτάτου στόματος τοῦ Ιστρού ποτολίμναις. Ἔστιν ὁ ἰχθυς οὗτος ὀμέγιστος τῶν ἐν τῷ Ιστρῷ ἀλιενομένων ἰχθύων· χιλιαλιτραῖοι γὰρ καὶ ἐπέκεινα οἱ μείζους εἰσὶ· καὶ δι' ἠδύτητα περισπούδαστος. Ἀλιεῦονται δὲ καὶ

οἱ ὁμογενεῖς αὐτῷ ἀνάκανθοι ἢ χονδρώ-
 δεις ἰχθύες, πάντες δι' ἠδύτητα ὀνομαστοὶ
 καὶ περισπούδαστοι ἐν τῇ χώρᾳ· ἡ βίζα,
 λέγω, ἣν ἐστουρζιὸν οἱ φρανσαιῖοι ὀνομά-
 ζουσιν, ἔλκουσα τὸ τρίτον πού τοῦ μεγί-
 στου ἀντακαίου ἢ μεγίστη· τὸ νισέτρον
 καὶ ἡ πεστροῦγα, ἰχθύς ἰσομεγέθεις τῇ
Βίζα, καὶ τρεῖς μὲν ἠλοσειράς ἔχοντες ἐπὶ
 τῆς ῥάχεως, δύο δὲ ὑπὸ τὴν κοιλίαν, ἐκά-
 στην ἀπὸ τῶν βραγχίων σχεδὸν ἀρχομένην
 καὶ καθήκουσαν μέχρι τῆς οὐρᾶς.

Τὰ δύο εἶδη ταῦτα τοῦ ἀντακαίου ἀλί-
 σκονται μᾶλλον ἐν τῷ Τύρῳ καὶ ἐν τῇ τυ-
 ροποντίῳ λίμνῃ· τέλος ἡ τζίγα, ἣν χρυ-
 σόψαρον καλοῦσιν ἐν Θράκῃ· ἀλίσκεται
 γὰρ καὶ ἐν Εβρωῖ καὶ παρὰ τὴν Σαμοθρά-
 κην, ὡς ἠκούσαμεν· ἔλκει δὲ αὕτη ἢ μεγί-
 στη οὐ πλέον τῶν δώδεκα λιτρῶν· πιμελὴν,
 ἔχει κιτρίνην. Πάντες οἱ ἰχθύς οὔτοι τοῦ
 γένους εἰσὶν, ὃ περ ἀτζιπένσερ οἱ ἰχθυολό-
 γοι καλοῦσιν· κεκλήσθωσαν δὲ ἡμῖν οὔτοι
 ἀντακαῖοι. Οἱ ἀντακαῖοι γοῦν οὔτοι
 ἰχθύς, ἐξαιρουμένης τῆς μορῶνης, ἀλί-

ὄκονται καὶ ἐν τοῖς μεγάλοις ποταμοῖς τοῖς ἐκδιδοῦσιν ἐς τὸν Ἰστρον. Μορούνας δὲ μικρὰς οὔτε ἡμεῖς εἶδομεν, οὔτε ἑτέρου ἰδεῖν ἠκούσαμεν· ἴσως καὶ αἱ μορούναι ἐς Μαιῶτιν ἀνανήχονται, ἄρρηνές τε καὶ δήλεια· κἀκεῖπου, αἱ μὲν δήλεια τίκτουσι τὰ ὠὰ, αἱ δὲ ἄρρηνες ὀργῶσαι, καὶ τὰς δήλως, πρὶν ἢ τεκεῖν, ἐρώτομανῶς διώκουσαι, τεκούσας ἐγκαταλείπουσι, καὶ τὸν θορὸν προιέμεναι, τὰ νεοτεχθέντα ὠὰ καταρραίνουσι. Αυτὴ καδύλου ἢ ἰχθύων ὀχρεία· τινὲς γὰρ ζωοτοκοῦσι μὲν τὸ δοκοῦν, διάφορα δὲ πάντα τῶν ὄντως ζωοτόκων ὀνομαζομένων ζῶων, καὶ ὥσπερ φησὶν ὁ Θεόφραστος, ἐν ἑαυτοῖς ὡς οκήσαντες ζωογονοῦσι· δελφίν δὲ καὶ φύλαινα καὶ καχελὸν, οὔπερ νοσοῦντος ἢ κόπρος, ἢ πολυπερισπούδαστος δι' εὐοσμίαν καὶ πολλοῦ πιπρασκομένη ἄμπαρις ἐστὶ, καὶ ναρουὰλ καὶ ἐπολάρδος καὶ μαρσουῖνος, τὰ ὀνομαζόμενα κήτη, ζωοτοκοῦσι μὲν τῷ ὄντι, καὶ συμμίσγονται πρότερον, ὥσπερ χερσαῖα ζῶα, καὶ δηλύζουσι τὰ νεογνά, ἄλλὰ ταῦτα ἔξω-

θεν μὲν εἰσιν ἰχθῦς, ἔσωθεν δὲ χερσαῖα ζῶα ἐν δέρμασιν ἰχθύων περικεκλεισμένα.

Ἐκμαιοδεῖσαι δὲ οὕτως αἱ νεογναὶ μοροῦναι, ἐξέρχονται τῆς Μαιώτιδος, ταῖς γεραιτέραις πάσαι ἐπόμεναι, ἐς τὸν Πόντον, κῆκεῖθεν ἐς τὸν Ἰστρον ἐσέρχονται.

Διὰ τοῦτο καὶ πλῆθος μορουνῶν ἐν τῷ κημερικῷ βοσπόρῳ, ὡς ἐν στενῇ διόδῳ, ῥαδίως ἀλίσκονται, καὶ νῦν καὶ ἐπὶ Στράβωνος ἀλίσκονται δὲ ἔτι πολλαὶ καὶ ἐν ταῖς ἄνωτέρῳ ποντολίμναις, παρεκτραπόμεναι πρὸς τῆς ἐς τὸ στόμα ὁδοῦ.

Ἐσελθοῦσαι δὲ ἐς τὸν Ἰστρον μέχρι Πέστης ἀνανήχονται, καὶ χάουζεν δαῦτζιστὶ ὀνομάζονται, καὶ ἐν Βιέννῃ τὸ μορούνειον ἁγέας οὐκ ἄγνωστον· ἀλλ' ὀλίγιστα μέχρι Πέστης ἀναβαίνουσι, πλείους μέχρις Πελεγραδίου, πλείους μέχρι Βιδινίου, καὶ αἱ πολλαὶ μοροῦναι ἀναμεταξὺ Μπραΐλης καὶ τοῦ στόματος τοῦ Κελλίου νήχονται· καὶ καθόλου τὸ μέρος τοῦτό ἐστι τὸ πολυῖχθύτερον τοῦ Ἰστροῦ.

Σπάνιον δὲ πρᾶγμα μοροῦνα ἐν τοῖς ἑτέροις στόμασι τοῦ Ἰστροῦ, ὥσπερ ἠκούσαμεν.

Εἰς τὸν Ἰστρον ἀναβαίνουσαι καὶ αἱ μοροῦναι ἀναμεταξὺ Μπραΐλης καὶ τοῦ στόματος τοῦ Κελλίου νήχονται· καὶ καθόλου τὸ μέρος τοῦτό ἐστι τὸ πολυῖχθύτερον τοῦ Ἰστροῦ.

Σπάνιον δὲ πρᾶγμα μοροῦνα ἐν τοῖς ἑτέροις στόμασι τοῦ Ἰστροῦ, ὥσπερ ἠκούσαμεν.

Εἰς τὸν Ἰστρον ἀναβαίνουσαι καὶ αἱ μοροῦναι ἀναμεταξὺ Μπραΐλης καὶ τοῦ στόματος τοῦ Κελλίου νήχονται· καὶ καθόλου τὸ μέρος τοῦτό ἐστι τὸ πολυῖχθύτερον τοῦ Ἰστροῦ.

Τινές δὲ οἴονται ἄνω πον τοῦ Βιδίν τὰς μορούνας τὰ ὡὰ ἀποτίδεσθαι, καὶ κεῖ πον ἐπομένως τὸν ῥαντισμὸν καὶ τὴν ζωογόνησιν γίνεσθαι, καὶ τὰ ἔμβρυα διαρῥαγέντος τοῦ περιτυλίσσοντος ὑμένος, τῆς ἰχθυακῆς ζωῆς ἀρχονται, καὶ ὡς μουρουνίδια νήχονται, τεκμαιρόμενοι τοῦτο τῶ τὰ ὡὰ τῶν μουρουνῶν ἐν Βιδίν μείζω εἶναι ἢ περ ἐν Γαλάτζ. Τοῦτο πιθανὸν, ἐπειδὴ καδύλου καὶ ἕτερα ἰχθύων γένη ἐπὶ πολὺ ἀνανήχονται τοὺς ποταμοὺς εἰς τὴν τῶν ὡῶν ἀπόδεσιν, ὅπου καὶ τροφή πλείων καὶ ῥύων τοῖς νεογνοῖς, καὶ ἀσφάλεια μείζων τυγχάνει· πολλοὶ γὰρ οἱ ὠοβόροι καὶ νεογνοβόροι ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ καδύλου ἢ πρόνοια αὕτη καὶ ἡ περὶ ταύτην σπουδὴ ἔμφυτος ὑπάρχει πᾶσι τοῖς ζώοις. Ἀλλὰ γὰρ πολλῶν πυδόμενοι καὶ παρὰ μηθενὸς μαθεῖν δυνηθέντες ποῦ γῆς μουρουνίδια φαίνονται, ἐπέχομεν. Εἰκάζομεν δὲ ἐν τῇ Μαιώτιδί πον γίνεσθαι τὰ μουρουνίδια, οὐχ ὅτι Μαιῶτις καλεῖται ἡ θάλασσα, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖ μόνον τὰ μικρότερα ἀλιόκε-

σθαι ἠκούσαμεν μορουνίδια τριακονταλι-
τραῖα τὸ μέγεθος. Ἴσως καὶ τινες μοροῦ-
ναι ἄνω πον τοῦ Ἰστρου ἢ τοῦ Σάβα ἢ τοῦ
Δράβα ἢ τοῦ Τισσοῦ τὰ ὡὰ ἀποτιθέασι.

Τὰ ὡὰ τῶν μορουνῶν, καὶ ἀπλῶς τῶν
ἀντακαίων ἰχθύων, μελανύχροά εἰσι καὶ
νεωστὶ ἠλατισμένα φαγεῖν ἠδύτατα, καὶ
καταναλίσκονται ἐν τῇ γῶρᾳ· τὰ δὲ πη-
κτὰ ὠοταρίχη τῶν μορουνῶν, ἃ κοινῶς
χανγιάριον ὀνομάζονται, καὶ ἐς πολλὰ
μέρη τῆς Ευρώπης ἐξάγονται, μάλιστα
δὲ ἐς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐξ ὧν ἐμπόριον γί-
νεται ἀξιόλογον, ἐκ τῶν μορουνῶν ἐστίν,
αἱ περ ἐν τῷ Βόλγα μυριάδες πολλαὶ κατ'
ἔτος ἀλιεύονται, καὶ εὐρεῖν ἐστίν ἐν μιᾷ μο-
ρούνη ὡὰ ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν λίτρας καὶ ὑπὲρ
τὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. Ἐπαινεῖται
δὲ μάλιστα τὰ περσικὰ ὠοταρίχη, ἐκ τῶν
μορουνῶν, ἃς ἀλιεύουσιν ἐν τῷ Κύρω καὶ
ἐν ἑτέροις μεσημβρινοῖς τῆς Κασπίας μέ-
ρεσι· καὶ γὰρ καὶ ὁ Κύρος ἐν Γεωργία καὶ
Αἰανία ὄρων, τρέφει πολλὰς μορούνας,
καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐκεῖ τὸ μορούνειον ὡ-

τάριχος κοινὸν ἔδεσμα. Πρὸς τοῖς ὠοῖς δὲ καὶ κρεωταρίχη μορούνηια ἐκκομίζονται πολλὰ ἔξω τοῦ δρακικοῦ βοσπόρου καὶ Ἑλλησπόντου· καὶ τὰ ὀνομαστά ξυρίγια, τάριχος ἐκ τῶν παρασπονδυλίων μυῶν· ἔτι δὲ καὶ τὰ λεγόμενα νεῦρα. Πατρίς τοῦ ἰχθύος ὁ Πόντος, ἡ Κασπία καὶ ἡ Ἀραλία ἴσως Δάμισσα, καὶ οἱ ἐς αὐτὰς ἐκδιδόντες μεγάλοι ποταμοί. Ἄξιον δὲ περιεργείας καὶ ἡμικρότης τῶν ὠῶν τοῦ μεγάλου τούτου ἰχθύος, ὡς κόκκος σιννάπεως ὄντων, τῶν καὶ λιτραίου ποικιλίου πολλῶ μειζύων ὄντων, καὶ ὡς κόκκος πίσου ἢ ἔρεβίνδου.

Ἀλιεύονται δὲ καὶ ἐν ἑτέροις ποταμοῖς ἀντακαίου εἶδη, μάλιστα ἐν τῷ Προύτῳ βίζαι καὶ τζίγαι, καὶ ἐν τῷ Τύρα νισέτρα καὶ πεστροῦγαι καὶ τζίγαι. Ἐαρος ἀλιεύονται ἐν τῷ Ἰστρῳ καὶ σκρίμπιζαι πολλαί· Λιτραῖος οὗτος καὶ ἐς ὑπερβολὴν ἡδύκρεως τεταριχευμένος καὶ νεαλῆς ἔτι μᾶλλον, καὶ τοῖς λίχνοις ἐπομένως πολὺ περισπούδαστος. Τοῦ σάλμου τῶν ἰχθυολόγων ἴσως

εἶδος ἢ σκρίμπιτζα. Αλιεύονται δὲ πλησίον θαλάσσης καὶ περὶ Κελλίων καὶ κέφαλοι, καὶ φιδινοπώρου, λοφάρια. Κοινὸς δὲ ἐν τοῖς τῆς Ρουμουνίας ποταμοῖς καὶ ὁ ἰχθὺς τοῦ γένους τῶν γλανίδων (σιλούρων) παρὰ τοῖς ἰχθυολόγοις, ὁ ρουμουνιστὶ ὀνομαζόμενος σύμος, πλατύστομος πολλὰ καὶ βορὸς καὶ πίων καὶ ὑπερμεγέθους ἐνίοτε, ὥστε καὶ ὄλον ἄνθρωπον καταπίνειν ἰκανὸν εἶναι. Παρὰ τούτους ἄλιεύεται καὶ πληθὺς ἀμήχανος κυπρίνων, κρῆπων ρουμουνιστὶ, καὶ ἑτέρων ἰχθύων ἐν τῷ Ἰστρῷ καὶ ἐν ταῖς ἰστρολίμναις ταῖς ἐν Βασσαραβίᾳ μάλιστα, αἱ περὶ ἐν ταῖς ἀναχύσεσι καὶ πλημμύραις τοῦ ποταμοῦ, ἀναπληροῦνται κυπρίνων, εἰκοσαλιτραίων καὶ ἐπέκεινα, τῶν μειζόνων, καὶ ἑτέρων ἰχθύων, καὶ ἄλεια ἐντεῦθεν, καὶ ἐμπόριον καὶ ἐξαγωγή μεγάλη· ταριχευόμενοι γὰρ οἱ κυπρίνοι ἐς πᾶσαν σχεδὸν τὴν Ρουμουνίαν μετακομίζονται, καὶ πέραν τοῦ Ἰστρου.

Εἰσὶ δὲ καὶ χειροποίητοι λίμναι πολλὰι, ἐπὶ τῷ ἰχθυοτροφείᾳ εἶναι γινόμεναι,

καὶ γίνονται ὅπου ὁ τόπος ἀρμόδιος διὰ τὴν στένωσιν τῶν κοιλάδων· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῷ ἐν παρεκτισμένοις μύλοις τὰ πολλὰ, ἱκανὸν ὕδωρ ἐς ἄλετον ἀδροίζεσθαι· καὶ οἱ κτηματικοὶ οὕτω δοιοὺς ἐξαιρούνται μισθοὺς, τὸν μὲν, ἀλήθοντες· τὸν δὲ, ἀλιεύοντες. Ἐν ταύταις νέμονται νηγόμενοι, κυπρίνοι, καράσσια, ὁμογενεῖς ἰχθῦς τοῖς κυπρίνοις· πέρκαι βορὺς ἰχθῦς, κόστριτζαι, ἅς χάννους ἐν τῇ Ἑλλάδι καλοῦσι, πλατίτζαι, καρφῶν πλήρης ἰχθῦς, ἀσπρόψαρα, καὶ οἱ λοιποί. Πᾶντες ὡς περ ἐν μάνδρα κεκλεισμένη, καὶ τοῖς κτηματικοῖς ἢ τοῖς λιμνῶναις, ὅταν βούλωνται, εὐάλωτοι, ἐν μέρει διὰ δικτύων, καὶ καδύλου, διασκάψασί που τὸ εἶργον χῶμα. Περισπούδαστος δὲ ἔτι ἰχθῦς καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς σπάνιος καὶ πλείονος τιμῆς πιπράσκειται καὶ ἡ μυχάλτζα, τοῦ γένους μὲν τῶν γλανίδων ἢ σειούρων κοιλιακῶν ἰχθῦσι, παρεμφερῆς δὲ πως τὴν χροιάν καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὴν δίαιταν τῇ ἀπόδω ἐγγέλει, ὅθεν καὶ δαῦτζιστὶ ἐγγελοκάμπη ὀνομάζεται.

βολεροῖς γὰρ καὶ αὐτῇ καὶ πηλώδεσι χαίρει ὑδασι, οὐμὴν ἀλλὰ καὶ διειδέσι, καὶ ὅπου καχληκῶδες ἐστὶ τὸ ἔδαφος τῶν ὑδάτων, ὡς περ καὶ ἡ ἔγχελυς. Αλεπίδωτος πάντῃ ὁ ἰχθύς ἐστὶ, καὶ μετὰ πτερυγίων μεγάλων πως, πρόσθεν μὲν παχύτερος, ὀπίσθεν δὲ λεπτότερος.

Μιχάλτζαν δὲ εἶπομεν, ὡς περ μικρὸν ἀνωτέρω πέρκην (ἕτερος ἰχθύς ἢ πέρκη τοῦ Αριστοτέλους) καὶ μικρὸν κατωτέρω κλιανός καὶ λιπάνιον ἐροῦμεν, καὶ λόστριτζαν· οὐ γὰρ ὀνοματοδετέον ἐνταῦθα, ἀλλὰ τὴν ἐπιχωρίαν λέξιν λαβόντας, ὅποια ποτ' ἂν ᾖ, ὅπου καὶ τὸ πρᾶγμα πρῶτον ἰδόντας, ἐκφράζεσθαι δεῖ, καὶ ἐξαγγέλλειν οὕτως τὰ νοούμενα. Πολύβιος ἐκφράζειν μέλλων τὸν μικρὸν γεωρύχον λαγών, κόνικλον αὐτὸν ὀνομάσας, προστίθησιν· οὐκ εἰμὶ ποιητῆς ὀνομάτων, ὅθεν καὶ ἐν τῇ συγγραφῇ φυλάττω τὴν ἐπωνυμίαν, ἣν ἐξ ἀρχῆς οἱ ἰβηρὲς οἱ ἐσπέριοι ἔδεντό οἱ, παρ' οἷς γίνεται καὶ ἐστὶ πάμπολυς. Διὰ τί οἷν καὶ ἕτεροι φιλόσοφα ποιοῦντα τὸν Πολύβιον

μιμήσασθαι οὐκ ἠθέλησαν, ἀλλ' ὀργυιαίας λέξεις δοξοσώφως μάλα, ποιεῖν ἠρέσκοντο, ἐξὸν αὐτοῖς καὶ μονοσυλλάβως, ταῖς ἐπιχωρίαις λέξεσι χρωμένοις, ἐξαγγέλλεσθαι; Ἐτεροι πάλιν μεταφράζοντες ἢ μετακινούντες τὰ κύρια ὀνόματα, λανθάνουσιν αὐτοὺς ἀμαδέστατα πρῦπτοντες.

Αἰσίζεται δὲ καὶ πλῆθος καράβων, ἔντε ταῖς χειροκμήτοις λίμναις, καὶ ἐν τοῖς ποταμοῖς, ὅσοι λιμνάζον καὶ ἀνεπαισθήτως κλιόμενον τὸ ὕδωρ ἔχουσι, καὶ ἐν τοῖς τῶν ποταμῶν κοιλίσκοις μάλιστα, καὶ ἐν τοῖς ἐλέσιν, ὅπου ἱκανὸν ὕδωρ ἐστὶν ἰστάμενον· καὶ ἐν τοῖς παριστρίοις, εὐτελοῦς τίνος κέρματος, δεκάδες ὄλαι πιπράσκονται. Ἔστι δὲ τὸ μαλακώστρακον τοῦτο παρεμφερὲς πάντῃ τῷ ἀστακῷ, πολὺ τῷ μεγέθει τούτου λειπόμενον· μόνον ἐν τῷ Γάγγη, ὡς ἠκούσαμεν οἱ κάραβοι ἰσομεγέθει τῷ ἀστακῷ τυγγάνουσιν. Οὐ πάντες δὲ οἱ ποταμοὶ, οὐδὲ αἱ λίμναι πᾶσαι ἐξ ἴσου ἠδύκρεως ἔχουσι τοὺς ὁμοειδεῖς ἰχθῦς. Καθόλου ὅπου τὸ ἔδαφος λιδαρίων καὶ καλλι-

κων κατύστρωτον, ἐκεῖ καὶ οἱ νηγόμενοι
 ἰχθῦς ἠδυκρεώτεροι. Ταῦτ' ἄρα καὶ ὁ Τύ-
 ρας ὁ πολλαγοῦ ἐπὶ ψήφων καὶ λιθίσκων
 ῥέων, κακλιχθύτερος. Ταῦτ' ἄρα καὶ οἱ
 τοῖς ὄρεινοῖς ρείθροις χαίροντες ἰχθῦς,
 ἠδυκρεώτεροι. Περισπούδαστα δὲ τῶν πο-
 ταμῶν καὶ τὰ στουμπάρια καὶ τὰ γουβίδια
 καὶ αἱ λεγόμεναι μυριάται. Ἐτερος πάντη
 ἰχθῦς ἡ μύραινα τῆς θαλάσσης.

Διαπορεῖν δὲ ἄξιον, τίνος ἕνεκα, οὔτε
 ἐν τῷ Ἰστροῦ ὄραται ἔγχελυς, ὥσπερ οὐδὲ
 κύραβος ἐν τοῖς τῆς Σιβηρίας μεγάλοις πο-
 ταμοῖς, οὔτε ἐν τοῖς ἐς αὐτὸν ἐκβάλλουσι
 ποταμοῖς, ἐν τοῖς ἱστορικοῖς τόποις, ἔν'
 οὕτως εἶπωμεν, τῶν βορειοτέρων καὶ δυτικω-
 τέρων καὶ μεσημβρινωτέρων ποταμῶν, τῇ
 διαίτη τοῦ ἰχθύος μὴ ἐναντιούμενων· καὶ
 γὰρ καὶ ἐν τῷ βορείῳ τοῦ Δαυτζλάνδ, καὶ
 ἐν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι γίνεται καὶ
 πολὺς ἐστὶν ὁ ἰχθῦς, καὶ πολύτιμος καὶ
 ἠδέτατος, ἐκτὸς ὧν εἶδομεν τῆς Ἐνετίας·
 ἀηδῆς γὰρ πύμπαν ἐνταῦθα καὶ εὐτελέ-
 στατος. Πέμπτον ἤδη ἐνιαυτὸν ἐν τῇ Δίντζ

πόλει τοῦ ἄνω Ἰστροῦ τυγχάνοντες, ἐπε-
 δόμεθα εἰ ἔγγελος εἶη ἐν τοῖς ἐκεῖ που ὕδα-
 σι, καὶ ἀπεκρίναντο ἡμῖν, ὅτι ἄνω που
 τινὸς ποταμίου ἀλισκοῖντο ἔγγελος, καὶ
 δείξεν ἡμῖν ἐπηγγείλαντο τῇ ὕστεραία,
 ἀλλὰ τῇ ὕστεραία, ἅμα λυκανγεῖ ἀρχομέ-
 τω, ἀπήραμεν, καὶ οὐχ ἑωράκαμεν, ἃ ἡμῖν
 οἱ ὁμογενεῖς, οἱ καλῶς γινώσκοντες καὶ
 διαγινώσκοντες τὴν ἔγγελον, ὑπέσχοντο.
 Ἀλλ' ἄρα αἱ ἐκεῖ ἔγγελος, εἰ ἀληθῆς ὁ λό-
 γος, ὡς περ ἐν ἔξορία ἐκ τῆς ἐπικρατείας
 τοῦ Ἰστροῦ περιορίζονται;

Ἐν δὲ τοῖς ἐν τῇ ὄρεινῃ ρέουσι ποτα-
 μοῖς καὶ ῥύαξι, τοῖς τὸν ῥοῦν ταχύτερον,
 καὶ τὸ ἔδαφος κίχληξι καὶ λιθάριοις κατύ-
 στρωτον, καὶ τὸ ῥεῖδρον διειδὲς ἔχουσι, ἕτε-
 ρα ἰχθύων ἐνδισαιτῶνται εἶδη, ὅσα ῥεύμασι
 καὶ καθαροῖς ἀρέσκονται ὕδασιν. Εἰσὶ δὲ
 οὔτοι οἱ ὄρεινοὶ ἰχθύς, ἢ οὕτως εἶπωμεν, τῶν
 ἐν ἕτεροῖσι ὕδασι νηχομένων, προτιμότε-
 ροι. Πρῶτοι τούτων ἰχθύς οἱ ποικιλία (ἕτε-
 ρος ἰχθύς ἢ δρίσσα ἢ καὶ τὸν Νεῖλον ὕνα-
 νηχομένη) οἱ ὀνομαζόμενοι κοινῶς πέστρο-

ραι, λιτραῖοι καὶ διλιτραῖοι οἱ μείζους, καί-
 τοι ἐν ἑτέροις ὕδασι τῆς Εὐρώπης εἰκοσαλι-
 τραῖοι καὶ μείζους, καὶ ἐν τῷ βορείῳ τῆς Κο-
 λομβικῆς, ἐν ταῖς μεγάλαις λίμναις καὶ ἑκα-
 τονταλιτραῖοι ὄντες. Τοὺς δὲ μολδοβάνους,
 τοὺς πλείους καὶ μείζους ποικιλίας ἀλίσκειν
 βουλομένους, ὑπερβαίνειν δεῖ τὰ ὄρια, καὶ
 ἐν τῷ Αῤδὲλ ἀλιεύειν· ἐκεῖ γὰρ συνηρεφε-
 στέρων καὶ βαδυσκιωτέρων καὶ ἡσυχαιτέ-
 ρων ὄντων τῶν τύπων, πλείους καὶ μείζους
 εἰσὶ ποικιλίαι· φιλέρημον γὰρ καὶ φιλή-
 συχον τὸ ζῶον. Μετὰ τοὺς ποικιλίας αἱ
 λόστριτζαι ἔχουσι τὰ δευτερεῖα παρὰ τοῖς
 γνώμωσιν ἰχθυοφάγοις. Ἀμφω αὐταὶ τε
 καὶ οἱ ποικιλίαι εἶδη τοῦ σάλμου τῶν
 ἰχθυολόγων εἰσὶν. Αἱ λόστριτζαι πολὺ μεί-
 ζους γίνονται ἐνταῦθα τῶν ποικιλιῶν·
 εἰκοσιτεσσαραλιτραίας γὰρ ἑωράκαμεν.
 Ἐπι δὲ λιπάνια καὶ κλιᾶνοι, λιτραῖα τε καὶ
 διλιτραῖα τὰ μείζω· καὶ μιχάλτζαι, καὶ
 ἕτερα μικρότερα εἶδη.

Υ δ α τ α.

Ποταμοὶ, κοινοὶ μὲν τῇ Ρουμουνία καὶ ἑτέραις χώραις, εἰσὶν ὁ Ἰστρος, ὁ Τισσὸς, ὁ Ουγγ καὶ ὁ Τύρας· ἴδιοι δὲ τῆς Ρουμουνίας, Μάρισσος, ὁ ἐν τῷ ἀνατολικῷ τοῦ Αρδὲλ τὰς πηγὰς ἔχων, οὐ πόρῳ τῶν ὀρίων τῆς Μολδόβης καὶ τῶν πηγῶν τοῦ Ολτου, ὅς χωρίσας τρόπον τινα ἐς δύο τὸν νομὸν, καὶ ὀρίσας τὸ Μπανὰτ τοῦ Γύλα, ἐκβάλλει ἐς τὸν Τισσόν· Ολτος, οὗτος ἐν τῷ ἐὼς τοῦ Αρδὲλ τὰς πηγὰς ἔχων, οὐ πόρῳ τῶν τοῦ Μαρίσσου καὶ τῶν τοῦ Μπεκύζου, καὶ πρὸς δυσμὰς ῥέων, καὶ δεξιόμενος πλῆθος ῥυάκων καὶ ἑτέρους ποταμοὺς, τρέπεται πρὸς τὸ νότιον πλησίον τοῦ Σιμπὶν πρὸς ἔω, καὶ ἀπορίσας τὸ Σεβηρῖνον, τὸ κραϊοβικόν, λέγω, Μπανὰτ τοῦ κατ' αὐτὸ Ρουμουνικοῦ ἀγροῦ, προσφέρει καὶ αὐτὸς τῷ Ἰστροῦ τὰ ἐὰ νύματα· Σόμοσις, συγκείμενος ἐκ δύο ποταμῶν τῷ μικρὸς καὶ μέγας διακρινομένων, καὶ ἐνομένων, καὶ διαβὰς τὸ Γύλα, ἐξίησιν ἐς τὸν Τισσόν· Κέρες (χρυσὸς), ἐκ δύο καὶ οὐ-

τος συντιθέμενος ὁμωνύμων οἱ καὶ ἀλλή-
 λοις, καὶ τῷ βόρειος καὶ νότιος διαστελλο-
 μένων καὶ προσδιοριζομένων, οἳ τινες ἐν
 τῷ δυτικῷ τοῦ Ἀρδὲλ πηγάζοντες, καὶ βρέ-
 χοντες τὸ νότιον τοῦ Γύλα, συμβάλλονται
 ἀλλήλοις καὶ γίνονται εἷς, ὅς τις ἐς τὸν
 Τισσὸν ἐκχεῖται· Κράσνας ἀπὸ Ἀρδὲλ
 προσφέρει τῷ Σομόσσει τὰ ἐὰ ρεῖδρα·
 Ἀρανιὸς, (χρυσοφόρος μοαγγυοριστὶ ση-
 μαίνει ἡ λέξις), ἀπὸ τοῦ δυτικοῦ τοῦ Ἀρδὲλ
 ἀρχόμενος, ἐς τὸν Μάρισσον ἐξέρχεται·
 Τέμις, ἐν τῷ ἐσθί τοῦ Μπανὰτ πηγάζων
 καὶ πρὸς δυσμὰς ῥέων, ἐκβάλλει ἐς τὸν
 Ἰστρον, οὐ πόρῳ Πελεγρὰδ· Ζέουλ, ἐρ-
 χόμενος ἐξ Ἀρδὲλ καὶ διασχίζων τὴν Κραιϊο-
 βικὴν, ἐκβάλλει ἐς τὸν Ἰστρον. Βέδε, πο-
 τάμιον ἀναμεταξὺ τοῦ Οἰπου καὶ Ἀρντζες·
 διασχίζει τὸν ὑπονομὸν Τελοορμὴν καὶ
 ἐκβάλλει ἐς τὸν Ἰστρον. Ολίγον κατωτέρω
 τῆς ἐκβολῆς ἀγκῶν ἐσι τοῦ Ἰστρον πρὸς τὸ
 ἀνατολικοβόρειον ἐκκλίνοντος. Ἐνταῦθα
 ἐν τῷ ἀγκῶνι τὸ μέρος τῆς Ρουμουνίας
 ἐστὶ τὸ νοτιώτατον.

Ἐπι δὲ Ἀρντζες ἐστὶν, ὃς συμβαλὼν τῇ Δυμποβίτζη, εκβάλλει ἐς τὸν Ἰστρον· Ἰαλουμίτζας, ἐκ τῶν ὄρέων κατερχόμενος καὶ δεξιόμενος ἐκ δεξιῶν τὴν Μπράχοβαν ἐξ Ἀρδὲλ κατερχομένην, καὶ διαβάς τὸν νομὸν ἀπὸ βορρᾶ ἐς νότον, ὡς περ καὶ πᾶντες οἱ τοῦ Ρουμουνικοῦ ἀγροῦ ποταμοί, ἐκχύνεται ἐς τὸν Ἰστρον· Μποζέον, πηγάζει ἐν Ἀρδὲλ, χεῖμαρῶς μᾶλλον, καὶ πολὺς καταράσσω, ἐπικίνδυνος γίνεται τοῖς διαβαίνουσι διὰ τὴν ὀξύτητα· γενόμενος δὲ ἐν πεδίῳ, ἐξαλλοιοῦται καὶ πρᾶος γίνεται, καὶ συμβάλλει τῷ Σιρέτη· Ρίμνικον, ποτάμιον ἄλμυρον τὸ ὕδωρ ἔχον· Μίλκοβον, μικρὸν ποτάμιον πλησίον Φοξάν, χύνεται ἐς τὸν Σιρέτην· καὶ ἀνωτέρω πούτνα, χεῖμαρῶς ἐξ Ἀρδὲλ καταρρέων, καὶ ὑπὲρ ταύτης Σούσσιτα, χεῖμαρῶς καὶ αὕτη, καὶ ἐκάτεροι ἐς τὸν Σιρέτην ἐμβαίνουσι· Τροτοῦς, ποταμὸς ἐξ Ἀρδὲλ κατερχόμενος, καὶ ἐς τὸν Σιρέτην ἐκ δεξιῶν ἐκβάλλων· ἔπειτα Κάσσιανον καὶ Οἰτοῦζον κάτω τῆς ὄκνης, καὶ Ουζον ἀνω

τῆς Οκνης, ποταμοὶ ἐξ Αρδὲλ οἱ δύο ὑστε-
ρινοὶ καταρρέοντες, καὶ πᾶντες καὶ οἱ τρεῖς
τοῖς τοῦ Τροτοῦς τὰ σφέτερα ἐκ δεξιῶν
συμμίσχοντες ῥύματα.

Τὸ δὲ Οἰτοῦζον, παρ' ὃ καὶ δι' οὗ
εἰσβασίς (οὐ λέγω ὑπέρβασίς) δι' ἀμαξητῆς
ὁδοῦ ἐς Αρδὲλ, ἐν πᾶσιν οἷς εἶδομεν γεω-
γραφικοῖς πίναξι, κακῶς παρίσταται, ἀλ-
λήλους ἀντιγραφόντων τὰ πολλὰ τῶν γεω-
γράφων, καὶ τὰ σφάλματα οὕτω διαιωνι-
ζόντων. Ακμὴν καὶ ὁ τοῦ Μπράουερ
τῆς Μολδόβης ὀργυιαῖος πίναξ, ὁ κρείσ-
των τῶν ἄλλων δοκῶν, ὡς ἐν τῇ χώρᾳ τύχα
γενόμενος, πλήρης σφαλμάτων εὐρίσκεται
ἐξεταζόμενος. Συμπεράινομεν δὲ ἐξ ὧν
αὐτόπται ἐγενόμεθα ἀπὸ Μρέτζκου ἐς
Οκναν ἐλθόντες, καὶ τριακοντάκις που
τὸ Οἰτοῦζον διαπεράσαντες καὶ ἐν
μῶ τῶν χειρσονήσων αὐτοῦ, ἴν' οὕτως
εἴπωμεν, διανυκτερεύσαντες, ἀρχομένου
ἤδη χειμῶνος, καὶ τὸ ὕδωρ του ποταμοῦ
ἐξικνεῖτο τῶν κοιλιῶν τῶν ἵσπων, καὶ περὶ
ὄμβρου ἢ ὑετοῦ μὴ προσυμβάντος. **Ἐπει**

δὲ τὰς ἀρχὰς τὸ Οἰτοῦζον ἐκ δύο ῥυάκων ἐν Ἀρδὲλ, ὧν ὁ εἷς διὰ τοῦ Μπρέτζκου ῥέει ἀπέχει δὲ τῆς Οκνης περὶ τὰς ἑξ ὥρας ἀπὸ τῆς ἐπ' αὐτοῦ Γκουζέστ κώμης μετρούμενου τοῦ διαστήματος. Τί εἶδομεν θεωροῦντες τὸν τόπον ἐν τῷ πίνακι, ὅπου καὶ τὸ πολίχνιον ἢ Οκνα, ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Τροτοῦς ὄν, ἐς τὰ δεξιᾷ μαγικῶς μετήνεγκται, γραμμᾶς ὡς ἔτυχεν ἠγμένας, καὶ οὐχ ὡς ἔχουσι Δέσεως τὰ πράγματα παριστώσας.

Ταζλέου ποταμὸς ἐξ ἀριστερῶν ἐκβάλλων ἐς τὸ Τροτοῦς, ὅπερ καὶ τοῦτο ἐς τὸν Σιρέτην ἐκδίδωσιν, ἐξ Ἀρδὲλ κατερχόμενον· Πίστριτσα, ὄξυς ποταμὸς ἐν τῷ ἀνατολικωτάτῳ τοῦ Γύλα πηγάζων, καὶ δεχόμενος ἐκ δεξιῶν, μετ' ἕτερα ποτάμια, τὴν Ντύρναν, τὴν Νιάγραν ποταμὸν, ἔπειτα τὴν Μπύρκαν εἶτα τὴν Πίστριτζιόραν, κατωτέρω ἔτι ἕτεραν Νίαγραν ποτάμιον, ἔτι κατωτέρω τὸν Μπεκάζον, καὶ κατωτέρω τὸν Ταρκοέου *) Πᾶντες οὗτοι οἱ

*) Τὸ ο περιττὸν ἐνταῦθα· ἐτέθη δὲ διὰ τὴν προφορὰν τοῦ κ· πρόφραε τοίνυν τὸ κ ἐν τῇ κε συλλαβῇ, ὡς προφέ-

ποταμοὶ ἐξ Ἀρδὲλ καταβαίνουσιν. Ἐκ δὲ ἀριστερῶν δεχομένη ἡ Πίστριτσα τὸ Κρακίου ποτάμιον, συμμίσγεται τῷ Σιρέτη οὐ μείζονι αὐτῆς ὄντι, καὶ ἀποβάλλει τὸ ὄνομα, ἐτέρῳ προσφέρουσα τὰ διειδῆ αὐτῆς νάματα· Μολδόβα, ἐκ τῶν βορειοτάτων τῆς Μολδύβης κατερχομένη, καὶ βρέχουσα ἐξ ἀριστερῶν τὸ Ρώμανον, ἐκβάλλει κατωτέρω ἐς τὸν Σιρέτην· Σουτζιάβα, ἐς τὸν Σιρέτην καὶ αὐτὴ ἐκχυνομένη, παρ' ἣν ἐν δεξιᾷ καὶ ἡ ὁμώνυμος πόλις ἐστίν· Σιρέτης, παρ' ὅν καὶ πόλις ποτὲ τῶν κομάνων καὶ ρουμούνων πρὸ τῆς τῶν μολδοβάνων ἡγεμονίας· Μπουρλάτ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς Μολοδύβης πηγάζων καὶ ἐξ ἀριστελῶν ἐκβάλλων ἐς τὸν Σιρέτην, ὅς καὶ οὗτος ἐς τὸν Ἰστρον ἐκδίδωσι, οὐ πόρρω τῆς Γαλατῆς παριστριίου μολδαβανικῆς πόλεως· Τζέρνα μάρε, πηγάζει ἐν Καρπαδί-

ρεται καὶ πρὸ τοῦ α· οὕτω καὶ Μπακοίου, μὴ κινῶν ἐς ἀφῆν τοῦ οὐρανίσκου τὴν γλῶσσαν καὶ ἔρεισιν, ἀλλ' ἀπὸ τούτου κρατῶν, ὥθει πρὸς τὸ ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸν αἶρα τὸν ἐκπνεόμενον.

οις, καὶ ὀρίζων Γάλιτζαν Μολδόβης, ἐκβάλλει ἐς τὸν Προῦτον· Προῦτος, ὑπὲρ τὸ βόρειον τῆς Μολδόβης πηγάζων, καὶ διαιροῦν ἐς δύο σχεδὸν πρύτερον τὴν Μολδόβαν, νῦν δὲ ὀρίζων αὐτὴν ἀπὸ τῆς μεγάλης ἀρχῆς τῶν ῥούσσων, καὶ δεχόμενος ἐκ δεξιῶν Ζίζιαν, πλησίον Γαλάτζ, προσφέρει τῷ Ιστρῷ τὰ δολερά μὲν, ποτιμώτατα δὲ αὐτοῦ νύματα. Αἱ δὲ τοῦ Ιστρου ὄχθαι, πλησίον Γαλάτζ, πελώριον ὕψος ἔχουσται, ἐξιστάσι τὸν δεατὴν καὶ ἐμπιπλάσι δαύματος. Ουδεμίας οὐδαμοῦ τηλικούτον ἐχούσας ὕψος εἶδομεν ὄχθας.

Υποδιαίρεσις Ρουμουνίας.

Οἱ νομοὶ ἢ ἀγροὶ, καθ' οἷς διήρηται ἡ Ρουμουνία διαιροῦνται πάλιν καὶ οὗτοι, εἰς ὑπονομοὺς ἢ ὑπαγροὺς· καὶ εἰσιν οἱ ἐφεξῆς ἀρχομένοις ἐκ τοῦ ἐώου τῆς Ρουμουνίας.